

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

J. RIERA Y BERTRAN.

De sa ploma infatigable
n' han brotat en molts pochs anys
comedias, novelas, dramas
y poesías á grapats.
En sas obras s' hi respira
un aroma catalá
y un no sè qué, que es lo sel'lo
de sa personalitat.

CRÓNICA.

INTERVENTOR.

Mentres estava dinant ab tota tranquil·litat, vaig rebre un plech, vaig descloure'l y vaig trobar-me ab un document mitj imprés, mitj manuscrit, que portava la firma estampillada del senyor Planas y Casals. Y com que pocas horas feya havia rebut la candidatura conservadora, acompanyada de una circular molt amable y de un paperet indicantme 'l col·legi ahont havia de anar á votar, no pogui menos de dirme:

—Si 'l Sr. Planas y Casals te pren per burot, lo Sr. Planas y Casals s'ha equivocat de pis.

No obstant, dech dir qu' en lo segón plech á que 'm refereixo, lo Sr. Planas y Casals no 's dirigia á mí com á *Jefe* del partit conservador, sino com á President de la Junta provincial del Cens, y en comunicació oficial. L' ofici que contenia 'l plech era 'l nombrament de interventor. Encare que ningú se havia prés lo treball de consultarme previament, encare que podia molt ben succehir que 'l diumenje de las eleccions tingués ocupadas totas las horas del dia, 'l fet es que 'm trobava nombrat interventor per obra y gracia dels meus amichs polítichs.—«Per aixó son los amichs—vaig dirme—per aixó son: si ells no 'ns tractan ab franquesa ¿qui 'ns hi tractará?»

Y vaig resoldre acceptar lo càrrech, preveyent que las molestias que podia produhirme quedarian [compensadas de sobras ab la distracció que per forsa havia de proporcionar-me l' observació directa del natural de una elecció tal com se practica á Barcelona. Unica condició que vaig posar als meus poderdants: que á l' hora de dinar vingués á rellevar-me l' altre interventor nombrat ab mí, per ells mateixos.

—Pero, no hi ha necessitat—van dirme.—A l' hora de costúm se li passarà dinar.

—No, jo no menjo ab los meus adversaris; ni en broma, ni pagantmho jo... de cap manera. A dinar, á casa.

—Está bè. A las dotze vindrá 'l rellevo. ¿Li está bè?

—Perfectament.

* * *

Poch després de las set del matí ja era al col·legi.

Uns quants conservadors d' hongo, americana bruta y cara patibularia, ab l' indispensable bastó, estavan estacionats á la porta. No vaig ferne cas, y vaig tirar avant. A dintre ja s' hi trobava 'l president; un arcalde de barri, tipo dels nostres menestrals, un escribent de la Casa gran, y cinch ó sis individus més, uns drets, altres asseguts, esperant l' hora de constituhirse la *mesa*. Era la taula de fusta blanca y groixuda; pero molt barruera y mal deixada, igual que la que havia de servir pera 'ls interventors. Se coneix que 'ls que manan no li tenen gayre consideració al poble soberá. Damunt de la taula presidencial l' urna de cristall, ab montants de fusta, semblant al sepulcre de una santa Filomena de fira. De més á més tinters y plomas, papers ratllats y encasillats, dos exemplars de las llistas d' electors, la lley electoral encare per tallar.

A las vuit en punt se constituí la *mesa*. Los interventors presentaren las credencials.

—¿A qui representa vosté?—van preguntarme.

—A la legalitat—vaig respondre.

—Pero ¿á quin candidat?

—¿Diu la lley que se m' han de dirigir aqueixas preguntes?

—No ho sé. Pero la Diputació ha enviat un volant y estich obligat á respondre.

—Donchs respongui, que allá en aquellas oficinas deuen obrar tots los datos. De manera que si allí no ho saben, menos encare puch saberho jo, que en tot aixó fins ara no hi he tingut més part que rebre 'l nombrament, suscrit pel Sr. Planas y Casals.

Y com dongués aquesta réplica ab certa energia, va dirme 'l president:

—Es que aquí tots hem de ser amichs.

—Aixís ho desitjo. Conti ab la mèva amistat.

* * *

Un municipal ros y riatller, que, per l' aspecte al menos, mereixeria nomenarse *Risueño*, mentres lo president buscava atrafegat la clauheta de l' urna, se la tragué de la butxaca y li entregá.

Tot estava á punt y comensá l' acte.

Confessaré ab tota franquesa que 'n duya una de cap. En las llistas oficials hi figuran los següents datos: nom, apellido patern y matern, edat, domicili y professió de cada un dels electors. Donchs ab sols aquests datos jo faig la posta de descubrir sino á totas á un noranta per cent á lo menos, de las personas que vajan á votar ab nom suposat. Cada ofici té un sello particular, una cosa que se sent y no pot explicarse. Entre un sastre y un sabater hi ha diferencias essencials, entre un sabater y un barber encare més. Pero entre un sabater, un sastre, un barber, un artesá qualsevol, y un burot, un municipal ó un guindilla disfressat, las diferencias son tant enormes que 's necessita tenir pá al ull, per no descubri-las al primer cop de vista.

Comensá l' elecció, pausada, morta.

Fins á las nou se presentaren uns deu electors veritables. Un catedràtich, un metje, un manyá, un esparter, un marino, tots ells, gent perfectament caracterisada: lo manyá encare tenia mascarás á las mans.

Pero á cosa de dos quarts de deu entra un tipo esblamehit, de nas aflat, de americana esfilagarsada y pantalóns ab genolleras.

—¡Ja 'n tenim un!—vaig pensar jo.

Y en efecte: 'l president li pregunta:

—¿Cóm se diu vosté?

L' interrogat vacila, baixa 'l cap, no sab qué respondre.

—Digui: ¿cóm se diu?

—No me 'n recordo... estich perturbat..

—¿Vosté no 's recorda cómo se diu, ó no 's recorda del nom que li han donat per venir á votar?—pregunto jo.

Y ell mirantme ab ulls esparverats, continúa dihent:

—Estich perturbat... Veurá ¿que no li ha succehit may á vosté?..

—¿De no recordarme del meu nom?.. May de la vida.

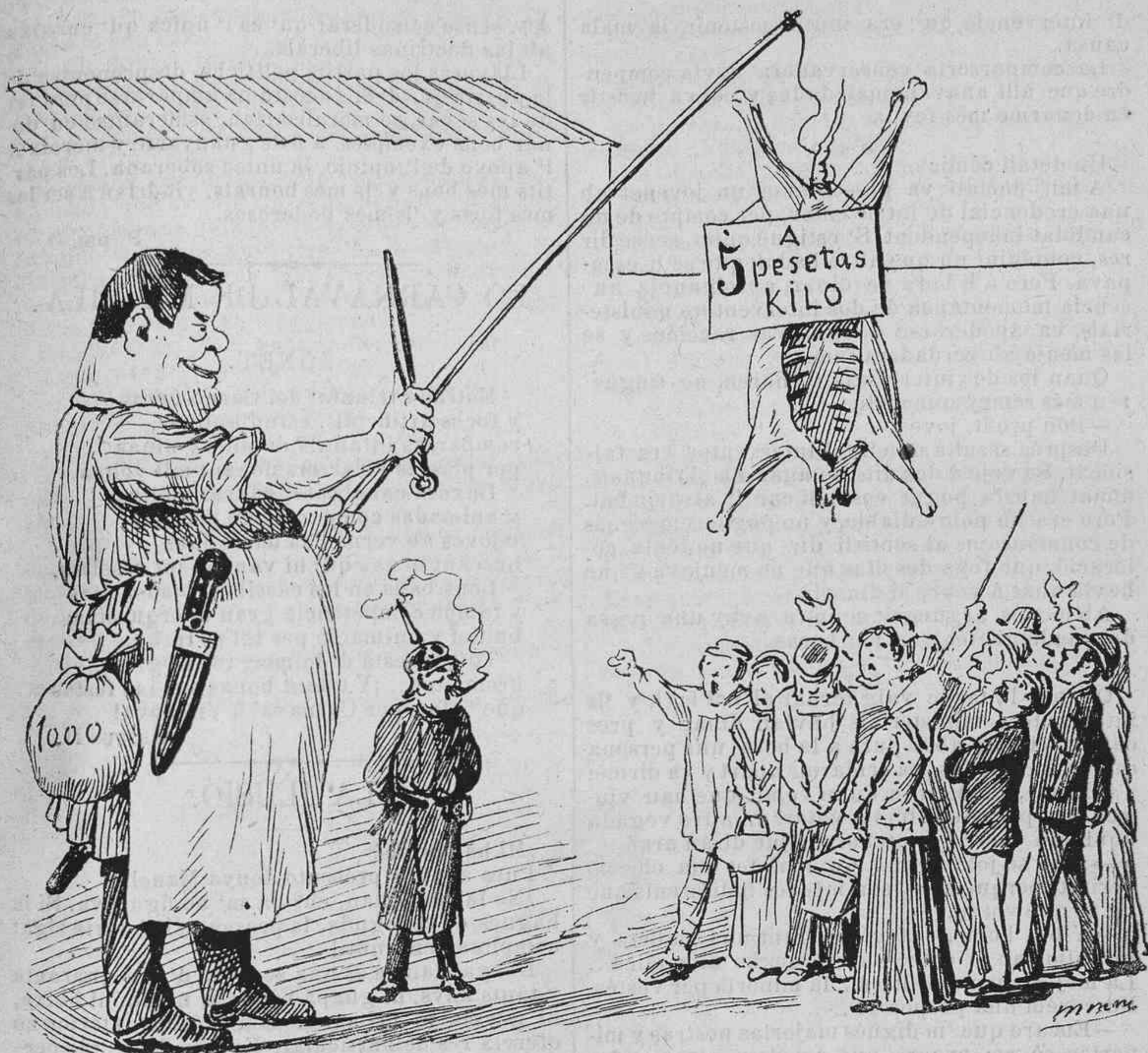
Y sense dir res més y mentres tots los presents llansan una gran riatllada, ell s' esquitlla més que depressa.

* * *

Darrera d' aquest, un altre. Aquest ja ho sabia cómo se deya; pero no de apellido matern. Va marxar sense donar lo vot en busca de nous informes.

Y al darrera se 'n presenta un altre, que ha-

LA FIGUERETA.

Ja s' ha suprimit la figa
del Carnestoltas d' antany:
veus aquí la *figuereta*
que 'ns preparen per enguany.

vent de tenir 65 anys, no 'n representava trenta. Varem enviarlo a passeig.

Y un altre a continuació, que ho sabia tot: lo nom, l' edat, l' ofici, 'l carrer, lo pis, fins la porta del replà de l' escaleta.

—¿Quin carrer ha dit? —li pregunto.

—Carrer Comercial.

—¿Ahont cau aquest carrer?

—Per 'llà la Rambla.

Y com que 'l carrer Comercial se troba darrera del Born, resultava que l' interrogat vivia en un carrer que ni menos sabia ahont era.

Aixó de preguntar la situació dels carrers va soliviantar a un interventor dels de l' olla, que 'm digué:

—Vosté no té cap dret a dirigir semblants preguntes. La ley no ho diu.

—Permétim:—li vaig respondre—la ley diu que cometem delictes 'ls que votan ab nom suposat, y com que tots los ciutadans inclús vosté estém interessats en evitar la comissió de delictes de qualsevol classe que sigan, jo empleo aquest

sistema tant senzill pera cumplir ab món deber de ciutadà... ¿ho té entés? Y apelo al Sr. President, a qui tinch per persona honrada: ¿voldrà ell que per favorir determinats interessos polítichs, pugui dirli may ningú que s' ha convertit en encubridor de delinqüents?

—Donchs si a mi 'm preguntés ahont cau tal carrer, li diria que ho busqués.

—Llavors jo tenint duptes sobre la seva identitat, demanaria que 's reservés l' emissió del seu vot fins a las quatre de la tarde: entre tant faria practicar las averiguacions necessarias, y si a las quatre tornava y vosté no sigüés la verdadera persona del elector, aixís com ara als que no ho son, y considerantlos infelissos empleats, permeto que se 'ls deixi marxar perque 'm fan llástima, lo qu' es a vosté 'l denunciaria y fins seria capás de formar part en causa.

Aquestas rahons, y la vista del plano de Parcelona que duya a prevenció, per resoldre qualsevol dificultat que pogués ocorre sobre la situació dels carrers, van convéncer a mos companys

d' intervenció qu' era inútil sostenir la mala causa.

La comparsa conservadora devia comprendre que allí anavan mal dadas y no va insistir en donarme més feyna.

* * *

Un detall còmic.

A mitj demati va presentarse un jovenet ab una credencial de interventor, per compte de un candidat independent. S' estigué quiet, sense dir res, contenint un que altre badall que se li escapava. Pero á l' hora de dinar, aprofitant la ausencia momentánea de dos interventors ministerials, va apoderarse de las sèvas raccións y se las menjá ab verdadera fam.

Quan los dos interessats tornaren, no tingueren més remey que dirli:

—Bon profit, jove.

Després resultá que 'l tal interventor era falsificat. Se vejé á dos dits de anar als Tribunals, ahont hauria pogut costarli car l' atreviment. Pero era un pobre diable, y no poguerem menos de conmoúre'ns al sentirli dir que no tenia colocació, que feya dos dias que no menjava y que havia anat á veure si dinaria.

Ab menos argument se 'n fa avuy una pesa destinada als teatrets per horas.

* * *

Quan á la tarde vaig tornar al col·legi, y 'ls interventors ministerials havian dinat y pres café y estavan ab lo puro á la boca, una persona que no diré qui es, va cridar-me apart y va dir-me:

—Home, ¿qué dirán quan vejan que han vingut tant pochs electors á votar? L' altre vegada aquí van votar á centenars. ¿Qué dirán ara?

—¡Qué se jo!.. Dirán qu' hem fet una elecció veritat, perque avuy son més los indiferents que no 'ls que votan.

—Y bè, home, —afegi etjegant una rialleta y tocant-me ab lo cotze—arreglem'ho una mica.. La majoria per nosaltres... la minoria per vostès. Buscarem una proporció...

—Encare que 'm digués majorias nostras y minorias sèvas; encare que 'm dongués tots los vots, no havia de consentirho.

Mirant-me ab assombro, 'm digué:

—Vosté no farà may carrera politica

—No, de aquesta manera no he pensat may ferne. Si volgués ferne empleant certs medis, més aviat me posaria á forner y vendria 'l pá curt de pés, ó si tenia valor, agalaria un trabuch y 'm tiraria á la carretera. Tant se val una cosa com l' altra.

* * *

No hi hagué més remey que passar per l' adre-sador, practicar l' escrutini com Dèu mana, proclamar la veritat á secas, extendre l' acta sense embolichs de cap classe

No pretench posarme com á modelo, ja que crech que vaig cump'ir món deber senzillament; pero tinch la seguretad de que si tots los partits, per intervenir en operacions electorals se valguessen de homes més amants de la llei que de las conveniencias de banderia, aixis com los escándols, las falsificacions y las tupinadas han allunyat de las urnas á la majoria del cos electoral, lo convenciment de que ningú havia de rifarse als electors de bona fé, la seguretad de que las eleccions se fan com deuen ferse, produhiria la regeneració de un sistema, que unas quantas dotzenas de miserables y de vividors han des acreditat ab los seus excessos y ab los seus abu-

sos, sense considerar qu' es l' únich qu' encaixa ab las doctrinas liberals.

Llavoras los partits politichs, desprenentse de la purria que d' ells acostuma ampararse pera fer de las sèvas, se moralisarian, esmerantse en donar bons exemples. á fi de guanyarse y mereixer l' apoyo de l' opinió, la única soberana. Los partits més bons y 'ls més honrats, vindrian á ser los més forts y 'ls més poderosos.

P. DEL O.

LO CARNAVAL DE MA VILA.

SONET.

Entrada triunfal del Carnestoltas
y fochs artificials, estudiantinas,
comparsas infantils de nins y ninas
per plassas y carrers donant mil voltas.

Luxosa cabalgata, dansas moltas
y animadas comparsas de matinas,
y joves ab vermellas barretinas
buscant nenas qu' hi van del tot resoltas.

Bons balls en los cassinos tots los dias
y també competencia gran d' orquestas;
bullici y animació per tot se traba.

Tothom está d' humor; tot alegrias,
broma tot... ¡Y quánt bonas son las festas
que 's fan per Carnaval á Vilanova!

GESTUS II.

LA ILUSIÓ.

¿Hi ha permís?

Pues aquí 'ls presento donya Manela.

¿No la coneixian, eh? Ja m' ho figurava. Si la haguessen coneguda, la presentació hauria sigut completament inútil.

Donya Manela es una senyora d' uns quaranta y tants anys, ni guapa ni lletja, ni alta ni baixa, ni grassa ni prima. Lo seu aspecte exterior no ofereix res de particular. Es una de tantas personas que 'ns passen pel costat á cada moment y que 'ns mirém, ó no 'ns mirém, ab la més completa indiferencia: un d' aquells sers neutres que no conmoúhen cap fibra y que no arriban á inspirar may afectes ni antipatias.

Y á pesar d' aixó, estudiada á fondo, resulta una personalitat en extrém curiosa.

Donya Manela té ulls y no hi veu, té orelles y no hi sent, té cervell y no pensa.

Los seus sentits, las sèvas facultats son forsas dormidas. Pensa, sent y veu ab lo cervell, las orelles y 'ls ulls dels demás. Viu, pero no ab vida propia: viu exclusivament d' ilusions.

Tinguin: ara se 'n va al carrer. Seguímla.

Lo seu pensament, com de costum, reposa. Camina per la dreta de la Rambla, sense cap propòsit deliberat: si 'ls seus peus l' haguessen inclinada á la esquerra, caminaria per la esquerra ab la mateixa impassibilitat que ara.

Mira distretament los cotxes que pujan y 'ls tranvias que baixan; contempla 'ls arbres; guayta d' una manera vaga las ilustracions dels kioscos; deixa passar los mistayres y 'ls baylets que venen últimas horas...

Ara un conegut l' atura.

—¡Donya Manela...!

—¡Ah! ¿vosté?

—S' ha posat molt eleganta avuy... ¿Sab que aquest vestit li escau d' un modo admirable?

—Vol dir?

—Sí, senyora, sí. No es que vulga adularla, pero sembla una *pollita*...—

Acaban la conversa, encaixan y cada hu segueix lo seu camí.

Desde aquest instant, donya Manela 's queda enamorada del vestit que porta. Fins llavors no s' havia adonat de que li senta bè, més que bè, admirablement. Ha necessitat véureho pels ulls d' un' altra persona.

Continúa caminant, pero més contenta, més animada que avants de sapiguer lo del vestit. Li sembla que tothom se la mira; las donas ab enveja, 'ls homes ab adoració. Creu sentir los diálechs de senyoras que passen, ocupantse d' ella; veu personas que s' aturan pera contemplarla més rato y ab més comoditat...

Se sent felís, jova, guapa, plena de salut.

Aquí ensopega ab una amiga.

—¡Ay, Manela!... Feya temps que no 't veyá... ¿Qué tens? ¿que no estás bona?

—¿Jo?... ¡ay pobra de mí! ¿Per qué?

—Caramba, fas una cara teta extranya... ullerrosa, pàlida, decayguda... ¡créume, tú no 't trobas bè!...

Y es així mateix. A partir d' aquest moment, donya Manela se sent malalta. Despedeix á la amiga que ha tingut la amabilitat de adonarse de la seva malaltia, y sense perdre temps s' encamina á casa 'l metje.

¡Quin cambi en dos minuts! ¡Tan bè que 's trobava fa poch... y ara tan...!

Perque donya Manela 's fa ja la ilusió de que

realment está malalta, molt malalta. Tot anant á cal metje, se sent no sab qué, esgarrifansas... dolor al costat... punxadas á la esquena... una pila de cosas complicadas.

Afortunadament lo metje no viu lluny y 's troba á casa.

—Senyor Roig, senyor Roig... veji, desseguida, dónguim alguna cosa.—

Lo doctor la coneix fa anys y 's resigna á cumplir ab la seva missió.

—Y donchs, ¿qué tèt? ¿qué tèt? Veyám: tregui la llengua... ¡Ah!... A veure 'l pols... ¡Oh!.. Escoltémli 'l cor... ¡Uh!...—

Donya Manela no sab si morir-se d' espant ó qué.

—¿Que vol dir qu' estich grave?

—No, senyora: aixó no será res.—

Aquesta sola afirmació ja la tranquilisa: la mitat del mal li ha desaparegut ab lo *no será res* del metje.

—¡Pero bè deurá receptarme alguna cosa...!

—¡Vaya!—

Y sucant la ploma, escriu ab molta formalitat quatre ratllas sobre una quartilla de paper.

—Tingui: prengui aixó en la forma que aquí s' indica y dormi tranquila... Ja veurá com d' aquí á tres dias se troba vosté perfectament.—

Donya Manela agafa la recepta y s' encamina directament á cal apotecari, per no perdre temps envianthi després la minyona.

—Veyám—diu lo dependent, prenent lo pape-ret que donya Manela li allarga tremolosa.

Y en veu baixa, llegeix:

UNS Y ALTRES.

—Si, senyors: saludinme y fassinme la deguda cortesia. Ja que no servixen per agafarme, al menos demostrin que saben respectar lo mèrit. ¡No costa res lo tenir modos...!

«*Mig. p. tie.* 10 grs.
Az. 4 »
Hág. XX pil.
Una cada dos horas.»

—¿Es per, vosté aixó?—murmura després, al-
 sant lo cap y aguantantse 'l riure.

—¡Ay, sí, senyor!—fa donya Manela, més sobressaltada que avants:—¿que vol dir qu' estich molt mala?

—¡Ah! Aixó no puch dirli: lo que sí li asseguro, es que aquestas pildoras la posarán completament bona.—

Quan la pobra senyora tè 'l remey llest, torna á casa sèva y s' apressura á pendre una pildora.

Rellotje en má, com qui diu, va prenent cada dugas horas la boleta reglamentaria, y, naturalment, al acabar d' engolirse la última, donya Manela ja 's creu trobarse bè... y 's fa l' ilusió de que realment s' hi troba, gracias á la fórmula «*Mig. p. tie...*» y «*Az...*» que traduhida al catalá vol dir: *molla de pa tou y sucre*

Ara que está bona... compadéixinla.

Y de passada, compadeixin á las altras *donyas Manelas* y als numerosos *dons Manels* que corren per aquí, vivint d' ilusións y deixantse portar pèls demés com si fossin putxinel·lis.

A. MARCH.

QUI NO 'T CONEGUI QUE 'T COMPRI (*)

Mira, noya, 'm sab molt mal tenirte de dir formal qu' ab mí no hi pensis may més. Tu 'm dirás:—¡Vaya una solta! perque alguna qu' altra volta no olvidarte t' he promés.

Donchs d' aixó no 'n fassis cas, perque trobo á cada pas motius per renyi' al instant: lo primer motiu que 'm sobra, es que sent com ets tan pobre derrotxas diners en gran.

Després alló que cambias, sens més ni més, tots los días de túnichs y mocadors, devantals, bonas botinas, corbatas, camisas finas y mitjas de tots colors.

Pentinat á última moda, qu' es lo que més m' incomoda, tants xavos y caragols, tu d' aquest modo la campas portant á sobre més trampas que 'ls empleats espanyols.

¿Vols més probas convincentas? Si t' las puch doná' á centas, perque 'n tinch un carro plé: aixó que fas cada día d' aná á visitá á ta tía, tampoch me cau gayre bè.

Los deus estimá' ab bons fins á las *tietas* y als *cosíns* que sovint los vas á veure, mostrantlos grans alegrías: á la quènta tens més tias qu' un burot ganas de jeure. Si 't pensavas de mí, noya, fe'm ballá com un baboya, ja te 'n pots entorná al llit y no corris més la tuna, qu' aixó que veus es la lluna dintre d' un cove petit.

Si 't pensavas ab ta manya enganyarme, com s' enganya á un xino, pensas molt mal; ab tot lo qu' ara t' esplico

ja veus que 't regalo un mico, més gros qu' una catedral.

JOAN PLANA.

REBATEIG.

No es cap mala paraula aixó, encare que de moment ho sembli.

Es senzillament un disbarat que s' intenta portar á cap, per uns quants senyors que á la quènta no tenen res més que fer.

Ab motiu de la Exposició universal que ha de celebrarse á Chicago, varios sabís dels Estats Units, á copia de pensar y cremarse las cellas han concebut una idea portentosa, una idea d' aquellas que no acudeixen á tothom, perque, gracias á Dèu, de sabís ni ha pochs y passen alts.

Lo sèu monumental pensament es rebatejar á América, trayentli 'l nom que fins avuy ha portat y anomenantla d' ara endavant... ¿qué hi va que no endavinan cóm?

Ja poden barrinar tant com vulgan; es imposible que hi atinin.

¿Saben quin nom volen donarli?

Prepárinse... ¡apunten!... ¡fuego!...

Colonassia.

No riguín, que la cosa es absolutament certa: *Colonassia*; tal com sona.

L' argument que presentan los inventors de la paraula pera defensar la sèva ocurrencia, es verdaderament digne d' un club de sabís.

—Ja que qui va descobrir l' América va ser Colón—diuen aquests profundíssims senyors—no es just que aquest continent porti un nom que ni de prop ni de lluny tè relació ab lo navegant que va descobrirlo. ¿No 's deya Colón ell? Pues no ha de dirse América, sino *Colonassia*.—

De manera que si en lloch de dirse Colón hagués portat per exemple lo nom de Desgrás, ara resultaria que d' América se 'n ha de dir *Desgrassia*.

A mí 'm sembla que al pobre Colón lo tal rebateig lo tè completament sense cuydado, perque ab lo temps que va passar á Espanya, lo refrán aquell de *A burro muerto la cebada al rabo...* de fixo que 'l sabia.

Ni que América 's diga América, tothom está enterat de que Colón va descobrirla, y no es fácil que ho olvidi ningú per anys y sigles que passin, perque la noticia s' ha escampat molt y ademés la Historia ho tè apuntat en la sèva llibreta.

Casi bè cap inventor ha donat lo sèu propi nom al invent que ha produhit. Exceptuant lo nostre Peral, qu' en lo rengló de la modestia sembla bastant *colonassio*, los autors de grans descubriments s' han contentat ab realisarlos, preocupantse molt poch de la quèstió del nom, perque tots sabian bè que 'l nom no fa res á la cosa.

¿No ho sabém que Colón va descobrir lo mon nou? ¿No 'ns enteném perfectament anomenantlo *América*?

Donchs ¡quinas ganas de venir á enredar al públich ab títuls nous, qu' en últim resultat no més favoreixerian als editors de mapas!

Encare que 's fés lo cambi, la gent com cal sempre coneixeria á América per América.

Algúns, molt pochs, acceptarian lo de *Colonassia*.

Y no faltaria qui, ab la major sinceritat, 'n diria *Colomassa*.

MATÍAS BONAFÉ.

(*) Sobrer del *Almanach*.

LO PROGRÉS.

A MON COSÍ 'N JAUME VIRGILI.

Ja ho veus, Jaumet, com aném
cada dia més envant;
avants si un home 's moria
la noticia sempre tart
se donava, ab pòr, y encare
ab los peus ben aplomats.

Avuy no, si al llit te ficas
ja fan corre al se'n demá
que has tingut la pega ¡pega!
de trobarte mal, molt mal
y hasta en la mateixa *Crónica*
si vols, diuhen que has finat.

«Eh, Jaumet, quant d' adelanto?...
¡quin modo de dar *canards!*»

Ab aixó un consell te dono
y es: que si 't trobas malalt
un altre cop, tan sols fassis
lo que 't vull dí y bè anirás.

«B. L. M. (si bé 't sembla)

»Barcelona tants ó quants.

»Senyor Director del diari

»ó revista tal ó qual.

»Tinch lo gust d' enviar á dirli

»que soch viu, y per lo tant

»no fassin necrologias

»sobre... ma espina dorsal.

»Quan me mori vindré á dils'ho.

»Son servidor.» Y acabat...

Procura arà reforsarte
y reb de mí un fort abrás.

J. ABRIL VIRGILI.

LLIBRES.

DIETARIOS DE LA GENERALI-
DAD DE CATALUÑA, por JOSÉ
COROLEU.—L'acreditat pe-
riódich *La Vanguardia*, en
obsequi de sos subscriptors,
ha tingut la plausible idea
de reunir en un volúm la
serie de articles que publicá
en sas columnas, contenint
noticias traduhidas dels *Die-
tariis de la generalitat de Ca-
talunya*, que fins avuy s'
havian conservat inèdits.

Ditas noticias corren des-
de l'any 1412 al 1458 N'hi
ha de curiosissimas y de un
valor històrich superior á
tota ponderació.

Lo Sr. Coroleu, tant com-
petent en tota mena de tra-
balls històrichs, com distin-
git escriptor per la excelen-
cia de son estil, no s'ha li-
mitat á tradnhir servilment
lo consignat en los vells die-
tariis, sino que ha fet la tria
de las noticias, donant úni-
cament las que tenen algún
valor, y además las ha acla-
ridas y comentadas, escam-
pant sobre las mateixas la
llum de sá criteri històrich.

De manera, que 'l llibre publicat per *La Van-
guardia* vé á aumentar lo gran cúmulo d' ele-
ments en que déu basarse la verdadera *Historia
de Catalunya*, oferint també á tot home curios
los atractius que tanca sempre lo coneixement
exacte de la vida y costúms de las generacions
passadas, procedents de bonas fonts.

LA VOCACIÓ.—Hem rebut un exemplar esmera-
dament imprés de la comedia que porta aquest
titul, escrita sobre 'l pensament de una obra tos-
cana, per D. A. Alfredo Moragas, y estrenada ab
éxit en lo *Teatro Romea*.

RATA SABIA.

LO FOSSER DE BARCELONA.

A LA COMPANYIA DEL FERRO-CARRIL DE SARRIÁ.

IMITACIÓ.

Ferro-carrilaires, ferro-carrilaires,
causa de desgracias, perdicció de 'ls vius;
butxins de las rassas qu' enclou Barcelona,
de cor vos saludo: ¡qu' us en só d' amich!

Vosaltres pe'l centre de carrers y plassas,
mentres jo reposo sens correr perill,
ab molta abundancia me procuréu feyna
fent que trens rodolin qu' esclafan á mils
de sers que ab confiansa, ben lluny de sa pensa,

PASTETAS «AL POR MAYOR.»

—¿Aixó es Africa?... ¿es Andorra?
¿es un poble atrotinat?...
—No, senyors; aixó es l' Ensanxe,
sempre que cau un ruixat.

Barcelona avuy, per mí,
sols pot disfressarse així.

per la via passen sols per 'nà á morir.
Ferro-carrilaires, vos aymo com fills!

Ferro-carrilaires, ferro-carrilaires:
á curull las fossas m' heu fet tan omplir,
que hi porto guanyada ja tanta moneda,
que penso, si dura, retirarm' per rich.
Sens por qu' os agafin, podeu á tot hora,
ab molt gran descaro, cometre cent crims:
potser si ho probava jo sols una volta,
al instant ja fora lligat com un Crist,
en tant que á vosaltres ningú us amonesta
ni us cridan ab ira: «¡Matéulos als vils!»
Ferro-carrilaires, ¡qu' us en sò d' amich!

Ferro-carrilaires, ferro-carrilaires:
aneu seguint sempre per aquest camí;
esmicoléu cossos, com heu fet fins ara:
no respecteu vidas de vells ni de nins:
lo plor per las casas que jamay s' assequi;
y en tant que mas fossas se vajan omplint,
jo juro cantarvos, en metros diversos,
de vostras hassanyas los fets més ruhins
y en mos cementiris alsarvos estatuas
perque 'l mon vos cregui de glorias espill.
Ferro-carrilaires, ¡qu' us en sò d' amich!

Aquest pobre mortal,
va d' *analizador* municipal.

Ferro-carrilaires, ferro-carrilaires:
destructors del poble, del humà assessins,
aneu fent la tasca, que jo us diré sempre:
—Ferro-carrilaires, ¡qu' us en sò d' amich!

GALENO.

PRINCIPAL.

Ja s' han acabat las funcions de la companyia
de 'n Julián Romea, per donar lloch á las que
han de inaugurar en bréu una companyia for-
mada ab los principals elements de la que avuy
traballa al Eldorado.

Total: un cambi de casa. De la Plassa de Ca-
talunya á la Rambla.

Bona sort.

Las funcions á benefici del Sr. Romea y de la
Sra. Romero 's vegeren molt concorregudas, y
tant l' un com l' altre artista reculliren aplausos
en gran, regalos numerosos y richs, y molts fe-
licitacions.

La veritat es que s' ho tenian ben guanyat
després de la animada campanya que han por-
tat á terme en aquests últims temps.

LICEO.

L' estreno del ball de gran espectacle *Rodope*,
á l' hora que escrich las presents ratllas, estava
fixat per aquesta nit mateixa.

M' alegraré que no surgeixi cap dificultat que

D' ACTUALITAT.

Vestits espanyols pur sang:
una llagosta y un cranch.

ho impedeixi, ja qu' en aquests temps, lo Liceo tancat, casi no 's comprén.

ROMEÀ.

Lo benefici del Sr. Riutort ab l' estreno del drama de Soler: *La rondalla del infern*, estava senyalat per la nit passada, es á dir, per quan ja 'l present número estarà en màquina.

Aixó 'ns obliga á aplassar per la semana pròxima lo donar compte de aquest aconteixement.

TÍVOLI.

Continúa tancat.

Passant pèl carrer de Caspe he cregut notar que 's fan algunas obras en aquest teatro.

NOVEDATS.

Las representacions de obras ja conegudas s' ha animat ab alicients de caràcter divers, com concerts de guitarras y bandurrias per la familia Soria é inmersions de Miss Loreleyn en la peixera. La tal Miss neda y s' està dintre de l' aygua com una sirena.

Vaja, es alló que se 'n diu: *dona al aygua*.

Sols una pessa s' ha estrenat.

Se titula *Lluna de mel* y está escrita pèls senyors Mestres y Mirabent.

Es una producció entretinguda y divertida, bèn desenvolupada y abundosa de xistes. Crech que una mica escursada produhiria encare millor efecte.

Tots los actors que la desempenyaren s' hi llu-

¡Qui no 'l coneix, vatua 'l mon!
Un caballer del toison...

hiren: las Sras. Palá y Parrenyo y 'ls Srs. Goula y Fuentes Los autors sigueren cridats á las taulas.

CATALUNYA.

Lo Sr. Palmada va tenir un benefici de debó. ¡Recrestina y quin plé!... Lo teatro s' esbotzava. Y de aplausos y regalos, no 'n vulguin més.

En obsequi del públich estrená una sarsueleta del Sr. Pons, intitulada: *Tres cabezas para un sombrero* que ofereix poca cosa de particular. Es la edició mil y una de tantas y tantas obras com abundan en lo teatro, reduhidas á facilitar á un sol actor ocasió de fer diversos personatjes. Lo Sr. Palmada va representar un vell que li agrada una mica 'l xaretlo, un agent de negocis y un mestre de ball

Lo públich rebé ab benevolencia la nova producció del Sr. Pons, que peca d' excessivament llarga.

GAYARRE.

Ab l' *Ernani* de Verdi debutá la Srta. Barga-
glia, ja coneguda del públich de Barcelona. Una
vegada més va confirmar la bona opinió que de
soprano lleugera se 'n té formada. Sigué aplau-
dida repetidament.

Lo tenor Moroni 's portá molt bè, essent cridat
distintas vegadas á la escena.

Lo baix Aranda també recullí aplausos en lo
paper de Silva.

Pero l' héroe de la festa sigué com sempre 'l
baritono Borgioli qu' en la part de Carlos V se
feu admirar com á cantant y com á actor, per lo
bè que caracteriza 'l personatge. Es un artista
de mérit y que no descuida may cap dels ele-
ments necessaris per interpretar com es degut
los papers que se li confian.

Lo mestre Sadurní molt bè, com de costum.

N. N. N.

LAS DUAS ROSAS Y LA ABELLA.

FÁBULA.

D' hermós jardí, l' orgull
fragant rosa galana,
rompent son vert capull
va obrirse molt ufana,
y al seu costat veient
un' altra ja marcida,
pensant tot de repent
lo que 's aquesta vida,
ab gran neguit va di'
inquieta y tremolosa:

—¿Tambè 'm pasará á mi
com á eixa pobra rosa?

Y replicá la fló,
pèl temps tan maltractada:
—Tambè 't veurás com jo,
no vas equivocada.

—Donchs digas qué puch fer
per conservám ponzella.

—Més temps ho podrás ser
si no 't pica una abella.

A mi 'm picá, y la fel
amarga vaig coneixe
tant punt ma dolsa mel
vaig veure despareixe.

—M' espantas, jo no vull
sufrir tal experiéncia...

—Donchs cloute en lo capull
escut de ta ignocéncia.

—¿Y així 'm defensaré
de sa terrible sanya?

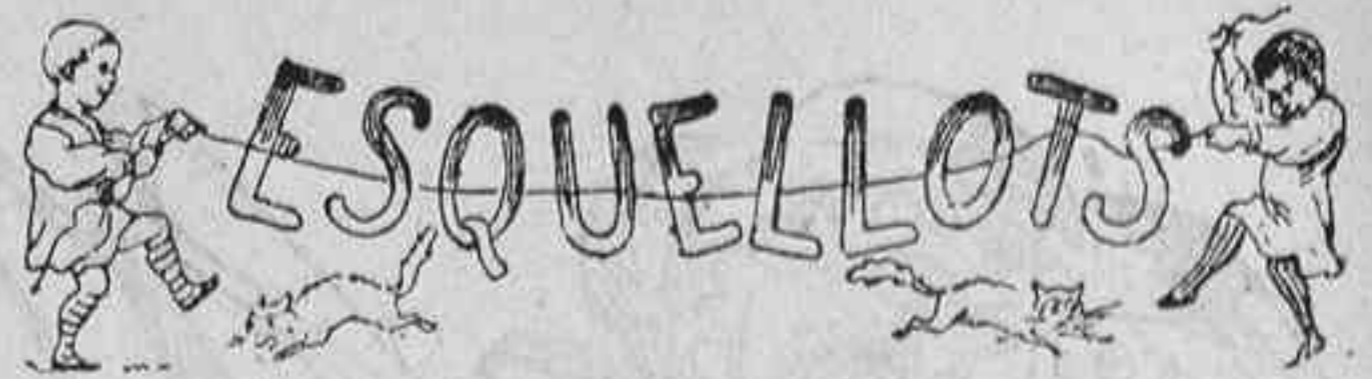
—No sé si ho sabrás fé',
puig té traidora manya.

Pochs días van passar,
la nova flor creixia,
y á l' altra va embargar
lo fret de la agonia.

y al sé al moment darré
á sa amiga mirava,
y una abella vejé,
la mel com li robava.

Aprenghéu de la flor,
bellíssimas donzellas:
per conservar l' honor
guardéus de las abellas.

P. TALLADAS.

No parlo de incidents particulars ocorreguts
durant las eleccions, perque diumenje va succe-
hir lo que passa sempre en semblants cassos.

Los comparsas de la Casa Gran van estar en
moviment tot lo dia y 'l Sr. Planas y Casals tot
lo dia á la *conxa* del apuntador.

Aixís, no es extrany qu' en alguns colegis se
vejessen ingeniers y fins advocats ab espar-
denyas.

Aixó 'm recorda un fet rigurosament históric.
Aná á votar temps atrás un perdulari, dihent
al ferho qu' era 'l Marqués de Alós.

—¿Vosté es lo Marqués de Alós?—va pregun-
tarli un interventor —¿Marqués y aqueixa fatxa?

—No ho extranyi—va respondre l' interpelat
—es que hi vingut molt á menos.

En alguns colegis va haverhi escándols serios.
Alguna urna, com si tingués alas, va volar
pèl balcó.

En altres, fins van sortir pistolas y revólvers.
Desgracias cap.

Es á dir una no més. *D.ª Sinceritat Electoral*
va ser atropellada, violada, amasegada y escar-
nida á la vista de tothom.

¡Pobre senyora! Desde que ha caygut á mans
dels conservadors son molts los que creuhen que
ja no farà may més res de bó.

Don Victor Balaguer llegí dissapte en lo *Cent-
re Català* la tercera part de son poema dramá-
tic: *Los Pirinèus*.

Es un treball de verdader poeta, plé de ealor
y d' entussiasme, que podria molt bèn represen-
tarse, si 's trobessen actors capassos de inter-
pretarlo.

L' entussiasme de la espléndida creació s' en-
comaná al públich que omplia 'l local del *Cent-
re*, entre 'l qual hi figuravan personas molt
distingidas y hermosas damas. La lectura era
interrompuda á cada punt per la concurréncia.

Com á mostra del poema, transcriurém l' her-
mosa *cansó del estel*, cantada per una dona que
enamorada platónicament del rey en Pere, l' ha
anat seguint desde Sicilia, fentse almogávar
pera gosar continuament de sa preséncia.

Diu aixís:

LA CANSÓ DEL ESTEL

Estich enamorada, ¡pobre de mí!
¡pobre de mí, Madona,
pobre de mí!

Mos amors son la estrella del dematí
¡del dematí, Madona,
del dematí!

Las llums que l' acoloran son raigs d' or fí,
son raigs d' or fí, Madona,
son raigs d' or fí.

Veig que la estrella 'm mira. ¿Qué 'm voldrá dir?
¿qué 'm voldrá dir, Madona,
qué 'm voldrá dir?

Jo creya que 'm mirava: no 'm mira á mí,
no 'm mira á mí, Madona,
no 'm mira á mí.

Tinch jo la sort fixada de mon destí,

ELECTORS FUSIONISTAS.

de mon destí, Madona,
de mon destí.
Los amors de la estrella no son per mí,
no son per mí, Madona,
no son per mí
Feume enterrar, Madona, quan s'ía nit,
quan s'ía nit, Madona,
quan s'ía nit.
Y féume fer la caixa d' argent brunyit,
d' argent brunyit, Madona,
d' argent brunyit.
Perque l'estrella hi puga ben resplandir,
ben resplandir, Madona,
ben resplandir.
A' xís veurá la estrella, ¡pobre de mí!
¡pobre de mí, Madona!
l' amor finit.

L' altre vespre, lo conegut periodista Sr. Dalmases Gil, al dirigir-se a son domicili, situat en lo carrer d' Aragó, quan se trobava entre 'l Passeig de Gracia y 'l carrer de Claris, se vejé assaltat per dos lladres que li robaren lo rellotje y la cadena, la cartera, 'l portamonedas, y si no van robarli 'ls pantalons y la camisa, sigué per un resto de consideració. No van voler que 's costipés.

Un incident de aquesta naturalesa recaigut en un periodista, en mitj de la desgracia es una sort.

Se pert rellotje, diners y documents, es veritat; pero al menos lo periodista troba un magnífich assumpto per escriure una *gaceta*.

Un capellá segueix a una casada, dihentli aixís que pot atansar-seli, piropos que no tenen res de mistichs.

La casada, no veyent a cap agent de la autoritat pera demanarli que li esquivi aquell corp que tant la molesta, adopta la resolució de ficarse a la escala de la sèva modista.

Y 'l capellá al darrera, escala amunt com si tal cosa, fins que 'ls vehins van móureli la escandalosa, fentli baixar los esglaons a tota pressa.

Ocorregué aquest fet escandalós, fa molts pochos dias, en lo carrer de Banys nous.

Aquí tenen, donchs, un magnífich exemplar de un nou género capellanesch.

Un exemplar de capellá Tenorio.

Unicament faltaria, que per distingirlos dels demés capelláns que guardan la deguda fidelitat a la majordona, als que surten Tenorios se 'ls obligués a portar una ploma ben rexinxolada al barret de teula.

Un amich mèu, que sense ser bruixot ni practicar las arts ocultas, té 'l dó de veure lo que passa a través de las parets, per groixudas que siguin, m' ha contat las grans angunias que va passar diumenje, durant las eleccions, lo candidat de las aforas, Sr. Puig y Valls.

Dit senyor, en lloch de anarse'n al districte, va dirigir-se ab tot recato a la central de teléfonos: lo van veure pujarhi; van contemplarlo a dalt,

—¡Quina planxa, senyor Ros!
—Quín pastel, don Federico!
—Lo qu' es jo hi fet ben bè l' òs...
—A mí m' han fet tornar mico.

van observar-lo llarguissima estona, y casi casi van enterarse de lo que anava preguntant, ara a Gracia, ara a Sant Martí, ara a Sant Andréu, y de casi tot lo que li anavan responnent de Sant Andréu, de Sant Martí, de Gracia.

A la estació central no hi havia ningú, y a pesar de tot lo van veure.

Estava agitat: lo negoci li anava malament, y per massa curiós y per massa impacient, va patir lo que no pot contarse.

¡Y pensar que la elecció del Sr. Puig y Valls no depenia dels electors, sino de las trampas y de las complacencias oficiales!

¿Qui li feya anar al teléfono a patir?

Si no hi hagués anat s' hauria estolviat un mal rato, y alguna altra cosa.

¿Saben qué? Cinch durets que va donar de propina a la telefonista Amparo.

Sembla que la *Tabacalera* té intenció de rescindir lo contracte de arrendament que ha firmat ab lo govern.

Deuhen pesarli á la consciencia las numerosas victimas que ha produhit.

Lo millor que 'l govern podria fer, á falta de arrendatari, seria tirar la casa á terra.

Es á dir: desestancant lo tabaco, y que tothom fumi á la mida del seu gust.

Ha mort á París lo gran pintor Meissonnier.

Un pintor molt gran, que feya uns quadros molt petits

Entenémnos: petits de tamanyo, que per lo de més y respecte á mérit, eran colossals.

Cap pintor ha alcansat préus més elevats de las sévas obras. Hi ha quadro de Meissonnier que representa una fortuna.

Dóna un periódich la véu de alerta al públich respecte á uns mitjos duros falsos, ab la fetxa de l' any 1808.

Aquesta noticia la comentava un tal Ximplici, dihent:

—Sembla mentida que desde l' any 8 al any 91 ab tan temps no s' hajan adonat fins ara que aquests mitjos duros eran falsos.

De Melilla ha desaparecut un espanyol que 's créu fundadament que ha sigut assassinat pels moros. Aixís ho donan á compendre rastres de sanch y trossos de cervell humá que s' han trobat arrán de mar.

L' infelis victima de tan bárbara tropelia, 's deya Rico.

¡Pobre Rico!

Se treballa activament perque 'l ball de trajos que donará demá passat lo Circul Artistich en lo gran Saló de la Llotja, siga una cosa may vista á Barcelona.

Per avuy no 'ls dich res més.

Del resultat de la festa, ja 'n sabrán al seu temps alguna cosa.

Una rectificació. La solució del geroglifich del número passat era: *Un y un son dos y no Un y un fan dos*, com feren dirnos los caixistas.

Escena electoral:

—¿Cóm se diu vosté?

—Fulano de tal.

—¿Y 'l nom de mare?

—Lo nom de mare... no me l' han dit.

Un comandant espanyol anomenat Sr. Vaca ha inventat un fusell de nou sistema que, segóns diuhen, produheix admirables resultats.

Bèn vingut siga á fer la competencia al Lebel y altras armas modernas dels sistemas més perfeccionats.

Ab lo fusell Vaca, l' exércit espanyol sempre podrá dir que tèt llet.

La escena á París.

Uns quants joves de bon humor van publicar un anunci en los periódichs participant que una senyora de posició y d' edat madura desitjava trabar amistat y pendre per company á un jove fresch y de bon aspecte.

¿Quánts pretendents joves tots, frescos y de bon aspecte dirian que van respondre á la invitació? Cent cinquanta vuit.

Ara bèn, 'ls bromistas enviaren una carta á

cada hù d' ells donantlos cita per una mateixa hora y á un mateix café, y pregantlos que 's possessin un ramet de violetas al trau, á fi de que poguessen ser reconeguts.

Tots 158 van compareixer. Tots 158 portavan lo seu ramet de violetas. Tots 158 estavan á punt de pegarse.

Pero al últim varen compendre que havian sigut objecte de una broma.

Veig en un periódich que 'ls ferrocarrils alemanys han comensat á posar en us wagóns de quarta classe.

De manera que ja no será possible alló que deya 'l rich avaro del quiento:

—Home—li preguntavan—¿cóm es possible que un home de bona posició com es vosté vaja sempre en cotxe de tercera?

—Perque no hi ha quarta.

De la Russia asiática va venirnos lo cólera l' última vegada que varem tenirlo.

De allá l' any passat vá venirnos lo *trancasso*.

Y ara ja cal que 's preparin. En aquell país tan aficionat á la exportació de maluras, reyna ja fa algún temps la *peste negra*.

La qual, com indica 'l seu nom, es la més negra.

En una de las bonicas revistas *Busca-buscando*, que casi diariament publica *La Vanguardia*, hi trobo una bona sortida de un pillastre napolità.

Acompanyava 'l tal pillastre á un inglés que per fugir del fret havia anat á passar uns quants dias en la ciutat del Vessubi. ¡Ell sí que va ferla bona! Perque fins á Nápol's va nevar y va glassar de una manera espantosa.

Y deya l' inglés, no donant crédito á lo qu' estava veient:—¡Pero aixó es glas!...

A lo qual responia 'l seu cicerone:—Sí, es vritat; es glas... pero tóquil, tóquil... Es glas de Nápol's... ja veurá qué calent.

A Fransa, al objecte de restaurar la producció sericola, s' ha ordenat als mestres de més de 2000 escolas plantin un número de moreras en lo jardí de las escolas y ensenyin prácticament als seus deixeples la cria dels cuchs de seda.

Aixís obran los governs previsions, amants del progrés y de la riqueza del seu país.

Parlava de aquest fet ab un mestre espanyol, lo qual me deya:

—Aquí, sense que 'l govern ho mani ja 'n criém de cuchs.

—¿De seda?

—No: 'ls cuchs que criém nosaltres son los que 'ns rosegan las entranyas cada cap de més, al pensar si cobrarém ó no cobrarém l' assignació que apenas nos basta per menjar patatas.

De Fernández Bremón.

Entre dos enamorats:

—Ets una falsa.

—¿Y qué hi fa? Entre 'ls homes bè passo. Desenganyat, mentres lo temps no 'm gastí, ningú coneixerá en la mèva cara que no soch de bona lley.

DONAS PRÁCTICAS.

—Vina, escolta, mascareta...
 —Vés allà, desventurat:
 t' hi vist ja sopà ab un' altra...
 —¿Y qué?...—Deus está escurat.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA 1.ª—A-me-ri-ca-na.
2. ID. 2.ª—Lli-bre-te-ri-a.
3. ANAGRAMA.—Gasta-Gatas.
4. TRENCA-CLOSCAS TRIPLE.—Lo castell y la masia.
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Templaris.
6. TERS DE SÍLABAS.— CAM PA NA
 PA LLI SSA
 NA SSA RI
7. GEROGLÍFICH.—Per claustrès la catedral.

XARADAS.

I.

QUADROS DISOLVENTS.

Música de « Trafalgar ».

I.

Aquí veurán una cosa
 que potser no l' han vist may;
 una senyora acompanya
 dos senyoretas comme ça,
 y 's passejan nit y día
 Rambla amunt y Rambla avall
 ab un hu cada una d' ellas
 pera veure de pescar
 algún fulano que 'ls dongui...
 tan tarantán, tarantán,
 tarantán.

II.
Aquest quadro representa la escala que va pujar una pobra noya tot al venir aquí á ciutat; si 'ls del *Hu-dos-tres* la veyan se 'n farían creus; avants modesta anava y senzilla y ara va ab sombrero y boá gracias á un pagano qu' ella...
tan, tarantán, tarantán, tarantán

III.
Aquest altre representa los últims moments de un ball; ¿veuen aquella parella que la *hu-inversa* ell li estreny tant? Donchs li diu que *quart-girada* sortint la vol convidar á sopá á . qualsevol puesto; pro ab la condició formal qu' ella després li ha de *tersa*...
tan, tarantán, tarantán, tarantán.

IV.
Un altre; aquest representa una costum vella ja en la societat moderna;

un marit *mayer de cda i* que *cinch* muller jova y guapa li fa dur cosas... al cap; perque tè un cosinet ella que amor *dos* juranli está fentli visitetas y...
tan, tarantán, tarantán, tarantán.

J. STARAMA.

II.
En lo *hu-dos* de 'n Farinas, que dista un quart del *Total*, vareig comprar dos gallinas per vint pessetas y un ral.

XANIGOTS.

ACENTÍGRAFO.

—Prou que *total*, filla mèva, perque 's casi ab tú en Manel, pero tè aquest cor de fell...
—(La culpa es mèva, no sèva)
¡Dèu mèu! y també l' Esteve, qu' es un xicot molt formal y jamay m' ha fet cap mal, s' ha fet soldat; per esposa no 't vol: sab alló .. no gosa... ¡y avuy marxa ab lo *total*!

J. ALAMALIV.

ENDAVINALLA.

Tinch orelles y no hi sento, soch mar y d' aygua so aixut, fins porto l nom de un planeta y un pronóm, per últim duch.

RAMÓN PONS V.

TRENCA CLOSCAS.

ANA PRANCOT.

S. FELIU.

RESUM.

A aixó ha vingut á reduhirse lo avants famós Carnaval: humillarse als peus de Baco y fer broma insustancial.

Formar ab aquestas llettras lo títul de una opereta italiana

UN ENCATALANAT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	—Poble Cat.	1	lnya.
4	6	9	0	8	5	5	6	3	—	»	»	»
4	6	3	8	7	7	6	3	—	»	»	»	
1	7	6	0	8	9	6	—	»	»	»	»	
3	6	7	7	2	6	—	»	»	»	»	»	
5	5	8	7	3	—	»	»	»	»	»	»	
3	2	5	3	—	»	»	»	»	»	»	»	
5	8	3	—	»	»	»	»	»	»	»	»	
4	8	—	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
2	—	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	

GINÉ (A) L' HEREU DE CASA.

CONVERSA.

—¿Qué tè la Coloma, tia?
—Segóns mare tè 'ls tifus.
—¿Quín metje la visita?
—Un que viu aquí en la Plassa
—¿Cóm se diu?
—Búscaho, qu' entre tolas dos ho ha-vém dit.

COTOIRA DE VILANOVA.

GEROGLIFICH.

×
RIII
OOO
ALI
RIII
I

J. CASADEVALL MULLERAS

BARCELONA:
Imp. Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23-

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola. Barcelona.

OBRAS NUEVAS

ÚLTIMAS PUBLICACIONES

!!!GRAN ÉXIT!!! !!!GRAN ÉXIT!!!

LO ROMIATGE DE L' ÀNIMA

PER
VÍCTOR BALAGUER

Preu UNA pesseta.

J. M. DE PEREDA

NUBES
DE ESTIO

Un tomo en 8.º, Ptas. 4'50.

MARTINEZ BARRIONUEVO

LOS
BIENES AJENOS
(NOVELA ESPAÑOLA)

Un tomo en 16.º, Ptas. 1'50.

A. PALACIO VALDÉS

LA ESPUMA

2 tomos en 8.º ilustrados, Ptas. 8.
Encuadernados, Ptas. 10.

PECADOS DE COLOR DE ROSA. Un tomo en 8.º **Ptas. 1**

NITS DE LLUNA. Per Frederich Soler, ilustradas per J. Lluís Pellicer. **Ptas. 2**

TRATA DE BLANCAS. Por Eugenio Antonio Flores. » **3**

Demá dissapte, 7 de Febrer

GRAN NÚMERO EXTRAORDINARI

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

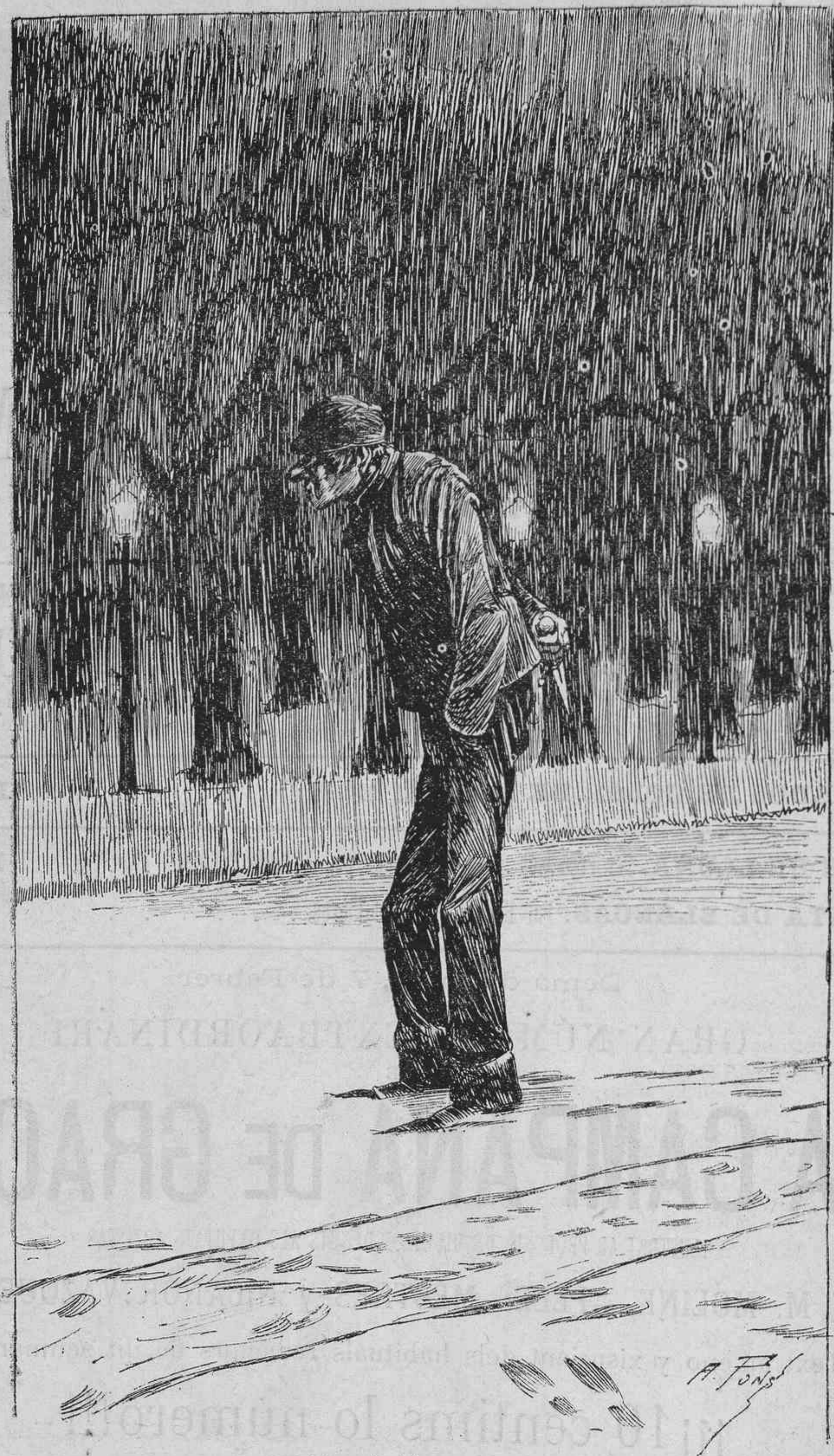
ILUSTRAT AB PROFUSIÓ DE DIBUIXOS DÉGUTS ALS REPUTATS ARTISTAS

M. MOLINÉ, APELES MESTRES y NICANOR VAZQUEZ

Text ameno y xispejant dels habituals redactors de dit senmanari.

!!! 10 céntims lo número!!!

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, ó bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

¡Los ratas bè prou sortian
á rondar per aquests mòns...!
Als polissons no 'ls temian,
pero 'ls pobrets... sucumbían,
dominats pèls panallons.